

"Viski"

Viski,

- İrlanda ve İskoçya lehçelerinde "yaşam suyu" anlamına gelen "uisge beatha"dan gelmektedir. Genellikle tahta fıçılarda dinlendirilmiş malt içeren, tahıldan damıtılan bir tür alkollü içkidir.

- Üç ülkede farklı şekillerde üretildiği için scotch whisky, irish whisky ve bourbon olmak üzere üçe ayrılır.
- Bourbon viski, ABD'de üretilir ve bir kez damıtılır.
- Scotch viski, iki kere damıtılır. Ayrıca yapımında kullanılan tahıllar, damıtılmadan önce açık ateşte kurutulur ve ateşin dumanı tahıllara siner. Bu yüzden, scotch whisky'de bir yanık kokusu hissedilir.
- Irish whisky, üç kere damıtılır. Tahılları da sac üzerine kurutulduğu için, ateşin dumanı sinmez ve scotch whisky'de olduğu gibi yanık kokusu hissedilmez.

VİSKİNİN YAPILIŞI

Malt, su ile karıŐtırılarak mayalanmaya bırakılır. Ve mayalanma sonucunda "wash"ın (bir tür bira) elde edilir. "wash"ın damıtılmasıyla litrede %80'e ulaŐan alkol oranı, su eklenerek genellikle %43'e dönüŐtürüldükten sonra, serin yerlerdeki dinlendirme fıŐılarına alınır. Dinlendirme süresi birkaç yıl olabileceği gibi, 20 yıldan fazla da olabilir. Dinlendirme süreci bitiminde, alkolün uŐucu özelliğinden dolayı, fıŐıdaki viski belirli azalır. Viski reticilerince, bu azalma meleklerin payı olarak adlandırılır. Daha sonrada ŐiŐelenir. Türkiye'de Tekel tarafından 1957'den bu yana Ankara Viskisi (43°), arpa maltı ve piriŐ kullanılarak üretilmektedir.

İskoç Viskileri

İskoçya'da viski üretimi başlı başına bir sektördür ve sadece bu bölgede 120 tane viski damıtımevi bulunmaktadır..Hatta bazı ünlü viski markaları(örneğin chivas regal, j&b) viski yapmaz.Bu değişik damıtımevlerinden aldığı viskileri karıştırarak dünyada ün kazanmışlardır. İskoç viskilerinin bir diğer farklı özelliği bu bölgede bulunan kaynak sularının inanılmaz saf ve lezzetli oluşudur. Unutulmamalıdır ki her alkollü içkide olduğu gibi viskide de alkol oranını düşürmek için kaynak suyu bulunur.

■ Malt, Tahıl, Harman Viskisi Ayırımı

- İskoç viskileri üç ana türden oluşur; eski usulle damıtılan "malt" viskiler, Coffey tipi modern imbiklerde damıtılan "tahıl" (grain) viskileri ile ikisinin harmanlanmasıyla yapılan "harmanlanmış" (blended) viskiler. Johnnie Walker, J&B, Ballantine's, Chivas Regal gibi dünya piyasalarındaki popüler markaların hemen hemen tümü blended İskoç viskileridir. Malt viskiler ise, İskoçya'nın değişik yörelerine dağılmış yüzün üzerindeki damıtımevinde, arpa maltından, zahmetli ve pahalı metotlarla yapılıyorlar. İyot, yosun ve isli tadlı bir Lagavulin de, lezzeti elma brendisini ve tatlı şarabı çağrıştıran Macallan da birer malt viski. Bunların bir bölümü "Single Malt" olarak şişelenirken, büyük bölümü ise harmancılara, popüler viskilerin harmanına katılmak üzere satılıyor.

Genel Olarak Malt Viski

Malt viskilerin yapılışı neredeyse bir "güzel sanat". "Single Malt" viskiler, buz ve soda katılmadan, çok az su katılarak içiliyor. Çünkü meşe fiçılarda geçirdiği uzun yıllar, viskideki ateşi alıyor. Viskiye sadece içindeki tadları keşfetmek için içtiğiniz özel anlarda ise viskiye alkol derecesine bağlı olarak bir kaç tatlı kaşığı kadar su katmalısınız. Böylece tadı temsil eden kokular en belirgin şekilde ortaya çıkacaktır. Malt viskileri tatmak için en iyi kadeh ise hafif tombul karınlı, ağzı yukarıya doğru daralan tadım kadehleridir. Bu kadehlerde aroma yavaş yavaş yukarıya çıkar ve içerde kalır ve burun tarafından daha iyi algılanır. Single malt viskilerin içimi konyağa benzer. Ama iki içki arasındaki benzerlik sırf bu değil. Malt viskiler bir süredir özellikle Avrupa ülkelerinde yemekten sonra sindirime yardımcı içki olarak konyak yerine de içiliyor. Malt viskilerin dünyadaki en meşhur örnekleri : macallan , talisker, glendfiddich , glenmoraige, vb.

■ Harmanlanmış Viskiler

- Aeneas Coffey 1831'de "sürekli damıtım ibriği" denilen aleti icat etmeseydi, viski ne bugünkü kadar üretilebilecekti, ne de dünyanın dört bir yanına yayılabilecekti. Coffey imbiğinin bulunuşundan önce, viski yüzyıllar boyunca hep aynı şekilde üretildi. Maltlanmış arpanın birası bakır imbiklerde ağır ağır damıtılıyordu. Bu viski hem pahalıya çıkıyor, hem üretim fazla arttırılamıyordu, hem de ağır bir tada sahip oluyordu.
- Coffey imbiği sayesinde ise her türlü tahılın birasından, hızlı ve ucuz viski damıtılabildi. Türkiye'de harman viski sevenler arasında yayılmış olan "Açık renk viski daha hafif viskidir." yanılgısına da değinmek gerekiyor. Bunun gerçekte hiçbir ilgisi yok çünkü tüm viskiler fıçılardan sarımtırak bir renkle çıkıyor. Piyasaya sürülmeden önce bu rengi biraz daha koyultmak isteyen çoğu firma bunu viskiye karamel katarak yapıyor. Rengin koyuluğu üreticinin ayarlayabildiği ve tatla ilgisi olmayan bir "makyaj" unsuru. Dünyaca ünlü malt viskiler arasında Ballantine's Pure Malt ve Famous Grouse Vintage Malt yer alır. Lüks harmanlar arasında ise Ballantine's Gold Seal, Johnnie Walker Black Label, Blue Label ve Chivas Regal Royal Salute gelir.

- **İrlanda Viskileri**
- İskoç viskilerindeki turba ve is kokusunu sevmeyenler İrlanda viskilerini tercih ederler. İrlanda viskileri genelde sek ya da seyrek olarak çok az su katılarak içiliyor.

- **Amerikan Viskileri**
- Amerikan viskileri, her yönüyle İskoç Viskilerinden çok farklı viskiler. Üretimlerinde arpa maltı yerine mısır, çavdar, buğday ve maltlanmamış arpa kullanılıyor. Yıllandırılma ise içleri yakılmış beyaz meşe fiçilerde yapılıyor. Yasalara göre bu fiçiler sadece bir kez kullanılabilir. Amerikan viskilerinin en önemli kategorisi ise Bourbon viskiler.

- **Bourbon Viskiler**
- Bourbon viskiler içeri yakılmış beyaz meşe fiçılarda iki yıl bekletildikten sonra şişeleniyor. Kendine özgü vanilya kokusu ve tadını, bu ii yakılmış fiılar veriyor Bourbon'a. Yine bundan dolayı Bourbon'ların rengi İskoç viskilerinden daha koyu ve kırmızımtrak oluyor. Bir viskiye Bourbon denilebilmesi için damıtıma giren biranın en az yüzde 51 oranında mısırdan yapılmış olması gerekiyor. Dünyaca ünlü Bourbon viskiler arasında Jim Beam ve Jim Beam Black yer alır.

■ **Tennessee Viskileri**

Aslında Tennessee viskileri de Bourbon viskiler olarak tanınırlar. Aradaki tek fark bu viskilerin damıtıldıktan sonra fiçılara konulmadan kömürden süzülmesidir. Dünyaca ünlü Tennessee viskileri arasında Jack Daniel's yer alır.

■ **Kanada Viskileri**

- Kanada, dünyanın dördüncü büyük viski üreticisidir. Kanada'da ilk lisanslı damıtımevi 1769'da rom üretimi için kurulmuş, zamanla viski üretimine de geçmiştir. 1920-1933 yılları arasında Amerika'da yasaklanan içki üretimi Kanada viski endüstrisini canlandırmış ve hızla büyümesini sağlamıştır. Kanada viskileri sek içilmekten çok sodayla ya da kokteyllerde tercih ediliyorlar. Bol buzla içilen yaz viskisi imajına sahip Kanada viskileri hakkında damıtılmış kendine özgü nefis bir tadı olan saf çavdar viskileridir. Kanada viskilerinden dünyaca ünlüsü Canadian Club'dır.